

pišan svet v knjigi in ga prinesel v šolo. Današnja šola pa zahteva, da pusti otrok knjige in učilnico ter se poučuje zunaj v svetu. Tako je danes na z o r i n d a m e n t spoznanja. Vse polno imamo nazoril, a ne še preveč. Najboljša pa so učila, ki so tako sestavljena, da nam kažejo celotne življenske kroge. N. pr. Vse gospodarstvo, katerega podlaga je premog, železniško gospodarstvo v celoti, promet v vseh oblikah in v zgodovinskem razvoju, tekstilno industrijo, vse panoge v zvezi z razvojem, tisk itd. Če se izbirajo tak-ki življenski krogi, ki se dotikajo resničnih potreb časa, tedaj se znanstvo dvigne v izobraževalno snov. Na tej podlagi se vrši tudi skupnostni pouk, ki obravnava posamezne snovi v zvezi z

vsem in ne pozna po učnih urah razdeljenih predmetov. Ta pouk ima prihodnost in je naš ideal, ki se bo tekom desetih let uresničil.

V omenjenem smislu so urejeni tudi najmodernejši muzeji, kjer vidi človek celote življenskih krogov in se radi jasnosti nazorov veliko nauči. Da ta moderni način izobraževanja rodi obilen sad, se prepričujemo vsak dan, ko čitamo o vedno novih iznajdbah. Tvoritvena sila in podavanje znanstvenih snovi se približujeta, stare in nove šole si podavajo roke in najboljši možje preteklosti se bratijo z najboljšimi možmi sedanjosti. Znanstvo napreduje, da, ta silna moč, ki nas opaja in osrečuje. — Leo P.

Šolska lekarna

je najpotrebnejše učilo za pouk o »prvi pomoči ob nezgodah« in podaja obnem učitelju priliko do samaritanske naklonjenosti ne samo šolski mladini, temveč vsemu okoliškemu prebivalstvu. Zaupanje rodi zaupanje!

Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta se je pogodilo z neko tvrdko za dobavo ličnih omarič, opremljenih z najpotrebnejšimi medikamenti, okrepcili, mazili, desinfekcijskimi pripomočki, obvezami, orodjem in navodili.

Izrabljene stvari se vsak trenotek lahko nadomeste, nedostajajoče pa se lahko dopolni. Cena 350 Din, je izredno nizka (beogradsko so nudili za 600 Din).

Splošne vesti.

— Šolske upraviteljice in upravitelje, ki še vedno niso oddali poročil glede knjižnic in prosvetnih društev v svojem okolišu, prosimo, da se čim prej poslužijo dopisnice, ki je priložena ceniku knjig Učiteljske tiskarne in je že frankirana.

— Jugoslovenski dijaški dom v Beogradu. Uprava UJU je pozvala vse svoje člane, da prično zbirati po šolah prostovoljne prispevke za zgradbo Jugoslovenskega dijaškega doma v Beogradu. Udrženje se je obrnilo poleg tega na vse šolske občine s prošnjo, da uneso v ta namen primerne zneske v svoje proračune.

— Učiteljsko društvo »Jedinstvo« za grad Zagreb i okolico. V redovita glavna društvena skupština (jesenska), koja će se održati 7. novembra 1925 u Zagrebu u dvorani osnovne škole u Samostanskoj ulici (dvorište). Dnevni red: 1. Otvorenje skupštine. 2. Izveštaj v radu društva od prošle prolejtne skupštine. 3. Izveštaj o imovinskim prilikama i blagajničkom poslovanju u društvenoj godini 1924/25. 4. Izveštaj nadzornoga odbora. 5. Predložni društvene uprave. 6. Eventualni predložni. 7. Izbor nove društvene uprave. 8. Obnova društvenih sekcija. 9. Ručni rad u školi — predaje Marijan Markovac, učitelj muške građanske škole u Zagrebu. Početak tačno u 9½ sati. Eventualni predložni neka se predadu predsjedniku prije početka skupštine, a ako su načelne prirode, dan prije skupštine. Riješenjem oblasnoga velikoga župana broj 8757/1925. oprošteni su cijeli dan službenih dužnosti učesnici ove skupštine (svih škola i ureda) iz grada Zagreba, te srezova Zagreb, Dugoselo, Samobor i Velika Gorica. Zajednički ručak jest u 12½ sati u Varoškoj Pivnici. — Predsjednik: Ivan Vereš. — Tajnik: Viktor Klepac.

— ZVONČARJI. Nabiralcem naročnikov »Zvončka«, ki nam niso pravočasno javili naročnikov za 2. številko, smo vseeno poslali enako število izvodov kot prve. V slučaju, da je ne morejo razpečati, naj nam preostale izvođe vrnejo.

— Zahvala. Vsemu mnogoštevilnemu občinstvu, ki je prihitelo spremiti na zadnji poti našega ljubljenskega očeta Antona Gselmana, nadučitelja v pokoju ter nam z ustnimi kakor tudi pisnimi izrazi sožalja lajšalo srčno bol, se v imenu brata in sestre ter sorodnikov najsrčneje zahvaljujem, predvsem pa preč. duhovnikom iz Vurberka in Sv. Martina. Dolžnost mi je, da se na tem mestu še posebej zahvalim za udeležbo pri pogrebu gg. sreskima šol. nadzornikoma Tomažiču in Gorjupu ter vsem bližnjim in daljnim tovarišem in tovarišicam, ki so v tako častnem številu spremili pokojnika k večnemu počitku. Zahvaljujem se gg. šol. upraviteljem Lazarju, Lešniku in Makucu za njihovo blagodušnost, da so na čelu svoje šolske mladine po-

moji edino pravilni. Prav pa je, ako povemo vsi vsak svoje, pa se z resnim premotritvanjem vsega znajdemo pri skupnem delu, ki bo imelo uspeh, kadar upoštevamo vse najboljše. In mislim, da za dobro organizacije naše je vendar nam vsem; pota k temu smotru pa si utirajmo lepo skupno vsak po svoji moči. Ali: po moško, stvarno!

Toliko na splošno. Dodati pa moram Vašim izvajanjem nekaj popravkov na Vaš spis in nekaj razlage o svojem članku; zakaj vse tako kaže, da se to pot niso bile nikake »rekriminacije« o naši pokrajinski in glavni skupščini UJU, v kakršno domnevanje Vas je zavedel bržkone naslov, kakor ga je članku dal v »Tovarišu« njegov urednik; že tam pa najdete tudi, da ni bil napisan po teh skupščinah, nego je izšel že pred glavno skupščino UJU; na »našo«, t. i. skupščino ljubljanskega poverjenstva UJU pa res nisem mislil, ko sem članek pisal. Ta korektura Vašega naziranja pa se da spoznati že iz pripombe »Tov.« urednika tik pod naslovom članka.

Prav tako moram popraviti naziranje, ki ga imate, tudi ne vem odkod, da je moj članek naslovljen na »članstvo«. Ako si vzamete čas in ga znaniti prečitati še enkrat, najdete namreč, da je prav toliko naslovljen na »članstvo«, kakor na »vodstvo«, zakaj tam govorim o nalogi organizacije, o stvarnosti v organizaciji, o ovirah uspešnega dela v naši organizaciji, o perhorenciranju strankarske politike v organizaciji, o presojevanju prosvetne politike v organizaciji. Vse to, g. Medvešček, tvori bistvo dobrih tri četrtine mojega članka, in ne, kakor ga prikazujete v svojem odgovoru, da očitam članstvu, »da je krivično napram vodstvu«. Če nočete, ne morete tega čitati niti med vrstami; treba je naravnost podtakniti.

Prav tako malce demagoško ste zasukali tudi moje besede, s katerimi pravim, da vodstvo »more biti le tolmač organizacijskega programa, tolmač želi svojega članstva, eksekutiva prosvetne politike pa ni v njegovih rokah«. To enotno misel v trojem izrazu ste gospod Medvešček posilili za svoj namen; prvi del ste utajili, da ste mogli drugemu dodati nadvse izviren dokaz (»Ako bi bilo na dr. članstvo za kako absolutno slabo stvar, je po tej ideologiji logično, da bi moralo vodstvo to stvar izvršiti«), tretjemu pa okusno pripombo, da »to ve vsak in ni treba, da bi to povedal ravno referent v ministrstvu«. Vidite, gospod Medvešček, čeprav nisem sam besede podčrtal v članku, kar lahko razvidite iz prvotnega natiska v »Narodni Prosveti«, se je zdelo uredniku »Učit. Tov.« potrebno to podčrtati »trikrat« in prav je storil! Če ve to vsak, je mnogi, ki noče vedeti; in to je večje zlo.

Eno pa ste g. Medvešček pravilno razumeli v mojem članku: za dostojanstvo skupščin je šlo in ne le za dostojanstvo skupščin, nego tudi za dostojanstvo v osebnem občevanju. Tu pa sva »drugičnih nazorov«. Zakaj za svojo osebo bi ne mogel zapisati: »Že to je greh, da vztraja (vodstvo) na svojem mestu, ko vidi leto za letom večje propadanje in ko bi moralo spoznati, da ga ne more več ustaviti. Nezmožnost je eden izmed naglavnih grehov.« Ko ste zapisali to, je šla mimo vas moja beseda: »Učitelj — nosilec kulture v narodu — se trikrat premisli, preden enkrat dovolj zavladati strasti v sebi.« No, da: »Duh dostojanstva... (ki je po Vašem meniju univerzalna žavba za vse bolezni organizacije). Vam le plehka krilatice iz polpretekle dobe« in Vaše mnenje je, da »z dostojanstveno pozo ne bomo ozdravljali težkih ran«. Za to imate »ostrejšje recepte«: »... rezka, trda beseda, ... grenke pilule, ... če treba tudi operacijski nož. No pa dostojanstvo!«

G. Medvešček! Ne kot organiziran učitelj; kot človek s socialnim čutom želim, da za take recepte ne najdete privržencev. Kot organiziranec pa sem prepričan, da niti enemu hoteče organiziranemu učitelju ne more biti »neznano razmerje med članstvom (udi) in vodstvom (avtoriteto) organizacije«; pa da temu kot onemu v organizaciji mora biti za to, da si po njej in samolastno privzgojimo medsebojno spoštovanje, da se — če hočete to besedo — izsocializiramo tako daleč, da si bomo stali ob strani in nasproti človek napram človeku, vsak prežet z duhom človeškega dostojan-

— Jezero pri Preserju. Ob priliki otvoritve nove šole na Jezeru se nam je pridružil tudi fotograf in naš uje v škatico. Slike so jako dobro izpadle in so v izložbi v Učiteljski knjigarni. Male slike, (format razglednice) se naroča pri šolski upravi na Jezeru in stane komad 5 Din. Velika slika, ki je v izložbi stane 150 Din in se naroča pri fotografu Pavlovčiču, Brezovica pri Ljubljani. — Stefan J. Schein, šolski upravitelj.

— Naročajte vse knjige, ki so navedene v novem ceniku Učiteljske tiskarne potom Učiteljske knjigarne v Ljubljani.

Imenovanja.

— Na novo sta nameščeni: Beloglavec Matilda pri Sv. Ožbaltu (srez Prevalje) in Jerin Marija v Polje (srez Šmarje). — Premeščen je Žukovec Fr. iz Novega mesta v Poljane.

Polemika.

GU. BOGUMILU MEDVEŠČEKU.

Danes so mi doposlali iz Ljubljane »Narodni Dnevnik« od 23. t. m., v katerem pišete o mojem članku »Za dostojanstvo učiteljskih skupščin«, ki ga je »Učiteljski Tovariš« od 24. septembra 1925 ponatisnil iz beograjske »Narodne Prosvete« pod naslovom »Po naši pokrajinski in glavni skupščini UJU«.

Predvsem naj Vam povem, gospod Medvešček, da mi je žal, ker replicirate na moj članek v političkem listu in ne v našem strokovnem glasilu; mnenja sem namreč, da je vse bolj prav, ako pogovarjamo svoje zadeve doma, ne pa pred občinstvom, ki ga ne zanimajo in ki jih po navadi ne ocenja pravilno. Sami veste, da se pri nas presojuje članki, dopiši in odgovori nanje po listu, v katerem so priobčeni. A tudi lepše bi bilo, da oba govoriva pred forumom, ki zadevo pozna, zakaj nepoznalcem bi se dalo celo kaj natveziti, kar ni povsem tako ali pa je celo drugače. Takega namena pa tudi Vam ne prisojam, zakaj sam ga nimam.

S svojim naslovom pravite, da so Vaši »drugični nazori«. Nič zato; nikdar si nisem prisvajal mnenja, da so ravno

* Uredništvo nikakor ni moglo priobčiti člankov tov. Medveščka, ker so njegovi članki le smešenje in žaljivke brez dokazov na vse strani. Dopise predložiti uredništvu oziemu in širjemu sovetu. Uredništvo.

moji edino pravilni. Prav pa je, ako povemo vsi vsak svoje, pa se z resnim premotritvanjem vsega znajdemo pri skupnem delu, ki bo imelo uspeh, kadar upoštevamo vse najboljše. In mislim, da za dobro organizacije naše je vendar nam vsem; pota k temu smotru pa si utirajmo lepo skupno vsak po svoji moči. Ali: po moško, stvarno!

Toliko na splošno. Dodati pa moram Vašim izvajanjem nekaj popravkov na Vaš spis in nekaj razlage o svojem članku; zakaj vse tako kaže, da se to pot niso bile nikake »rekriminacije« o naši pokrajinski in glavni skupščini UJU, v kakršno domnevanje Vas je zavedel bržkone naslov, kakor ga je članku dal v »Tovarišu« njegov urednik; že tam pa najdete tudi, da ni bil napisan po teh skupščinah, nego je izšel že pred glavno skupščino UJU; na »našo«, t. i. skupščino ljubljanskega poverjenstva UJU pa res nisem mislil, ko sem članek pisal. Ta korektura Vašega naziranja pa se da spoznati že iz pripombe »Tov.« urednika tik pod naslovom članka.

Prav tako moram popraviti naziranje, ki ga imate, tudi ne vem odkod, da je moj članek naslovljen na »članstvo«. Ako si vzamete čas in ga znaniti prečitati še enkrat, najdete namreč, da je prav toliko naslovljen na »članstvo«, kakor na »vodstvo«, zakaj tam govorim o nalogi organizacije, o stvarnosti v organizaciji, o ovirah uspešnega dela v naši organizaciji, o perhorenciranju strankarske politike v organizaciji, o presojevanju prosvetne politike v organizaciji. Vse to, g. Medvešček, tvori bistvo dobrih tri četrtine mojega članka, in ne, kakor ga prikazujete v svojem odgovoru, da očitam članstvu, »da je krivično napram vodstvu«. Če nočete, ne morete tega čitati niti med vrstami; treba je naravnost podtakniti.

Prav tako malce demagoško ste zasukali tudi moje besede, s katerimi pravim, da vodstvo »more biti le tolmač organizacijskega programa, tolmač želi svojega članstva, eksekutiva prosvetne politike pa ni v njegovih rokah«. To enotno misel v trojem izrazu ste gospod Medvešček posilili za svoj namen; prvi del ste utajili, da ste mogli drugemu dodati nadvse izviren dokaz (»Ako bi bilo na dr. članstvo za kako absolutno slabo stvar, je po tej ideologiji logično, da bi moralo vodstvo to stvar izvršiti«), tretjemu pa okusno pripombo, da »to ve vsak in ni treba, da bi to povedal ravno referent v ministrstvu«. Vidite, gospod Medvešček, čeprav nisem sam besede podčrtal v članku, kar lahko razvidite iz prvotnega natiska v »Narodni Prosveti«, se je zdelo uredniku »Učit. Tov.« potrebno to podčrtati »trikrat« in prav je storil! Če ve to vsak, je mnogi, ki noče vedeti; in to je večje zlo.

Eno pa ste g. Medvešček pravilno razumeli v mojem članku: za dostojanstvo skupščin je šlo in ne le za dostojanstvo skupščin, nego tudi za dostojanstvo v osebnem občevanju. Tu pa sva »drugičnih nazorov«. Zakaj za svojo osebo bi ne mogel zapisati: »Že to je greh, da vztraja (vodstvo) na svojem mestu, ko vidi leto za letom večje propadanje in ko bi moralo spoznati, da ga ne more več ustaviti. Nezmožnost je eden izmed naglavnih grehov.« Ko ste zapisali to, je šla mimo vas moja beseda: »Učitelj — nosilec kulture v narodu — se trikrat premisli, preden enkrat dovolj zavladati strasti v sebi.« No, da: »Duh dostojanstva... (ki je po Vašem meniju univerzalna žavba za vse bolezni organizacije). Vam le plehka krilatice iz polpretekle dobe« in Vaše mnenje je, da »z dostojanstveno pozo ne bomo ozdravljali težkih ran«. Za to imate »ostrejšje recepte«: »... rezka, trda beseda, ... grenke pilule, ... če treba tudi operacijski nož. No pa dostojanstvo!«

G. Medvešček! Ne kot organiziran učitelj; kot človek s socialnim čutom želim, da za take recepte ne najdete privržencev. Kot organiziranec pa sem prepričan, da niti enemu hoteče organiziranemu učitelju ne more biti »neznano razmerje med članstvom (udi) in vodstvom (avtoriteto) organizacije«; pa da temu kot onemu v organizaciji mora biti za to, da si po njej in samolastno privzgojimo medsebojno spoštovanje, da se — če hočete to besedo — izsocializiramo tako daleč, da si bomo stali ob strani in nasproti človek napram človeku, vsak prežet z duhom človeškega dostojan-

stva, vsak vedoč, da je naš napredek le v tem duhu.

In naše skupno delo za dobro organizacije, g. Medvešček, tudi.

Beograd, 27. oktobra 1925.

Pavle Flerè.

Naša gospodarska organizacija.

OBRAMBNI SKLAD.

Blagajniško stanje po zadnjem izkazu . . . . . 523.31 Din
Amalija Faganeli-Baraga . . . . . 5.—

skupaj . . . . . 528.31 Din.

—g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Tov. Ivan Sumperer, šolski upravitelj v Adlešicah, je poslal eno obveznico 7% invest. posojila à 100 Din in v gotovini 20 Din s pripombo: »Objavite večkrat v našem stanovskem glasilu, naj se tovariši zganajo in pripomorejo, da pridemo čimprej do zgradbe prepotrebnega zavoda!« — Tov. Fran Skulj, šolski upravitelj, tov. Ulrik Pavlica in tovarišica Marija Lukmanova, vsi trije iz Ljubljane, vsak po 10 Din. — Tov. Fran Mlakar, učitelj v Ljubljani, eno obveznico z enim zapadlim obromom, skupaj 103.50 Din. — Tov. Albin Lajovic, ravnatelj meščanske šole v Trziču, tov. Hinko in Felicita Šumer iz Šmarja pri Jelšah vsak po eno obveznico, skupaj 300 Din, tov. Tomo Petrovec, šolski upravitelj v pok. v Jaršah, 1 obveznico s 7 zapadlimi kuponi, skupaj 124.50 Din; tov. Julij Mayer, šolski upravitelj v Dobu, 5 Din. — Iskrena hvala vsem! Z današnjim izkazom so presegli vsi letošnji prispevki 9 tisoč, ker znašajo 9206.50 Din. — Jos. Kobal, blagajnik.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Popravek. V zadnji izkaz se je vrnila pomota, daroval je učiteljske deklishe meščanske šole v Ptuj 180 Din. — Darila: Kovačič Zinka, učiteljica v pok., Petrovče, 2 obveznici 7% drž. posojila à 100 Din (IX. 1922); Schneider Franja, učiteljica v Veliki Poljani 50 Din; Simon Vodeničnik, učitelj v pok., Maribor, 100 Din namesto venca na grob umrlega tovariša Martina Vodeničnika; Kolinska tovarna, podružnica Ljubljana 100 Din; Dimnik Slavoj in Vida, učit. v Mariboru, v počaščenje spomina rajnega tov. Martina Vodeničnika 40 Din; istotako so darovali v počaščenje spomina nekdanj pri Spodnji Kungoti službujočega nadučitelja Martina Vodeničnika; krajni šolski svet Spodnja Kungota 100 Din, občinski urad Dobrenje 100 Din, občinski urad Gradišče 100 Din, občinski urad Na Ranci 100 Din, g. Franjo Fras, posestnik v Dobrenju 100 Din, g. Alojzij Ceker, posestnik v Gradiški 50 Din, tovariša V. in E. From pri Spodnji Kungoti 50 Din. — Vsem darovalcem prav iskrena hvala! — M. Kožuh, blagajnik.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OKRAJ SV. LENART V SLOV. GORICAH zboruje v soboto, dne 14. novembra 1925 ob 10. uri pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Na dnevnem redu so društvene zadeve, predavanje tov. Vaude »Prirodopisni pouk v naravi« in »Metoda risanja v osnovni šoli«, predava tov. Majer. Pred zborovanjem pevska vaja. Udeležba obvezna. — Odbor.

= KRIŽEVSKI (PREKMURJE) PEDAGOŠKI KROŽEK zboruje v četrtek, dne 12. novembra 1925 ob 10. uri v osn. šoli v Fokovcih. Pričakujemo pomoštevne udeležbe tudi od strani novodošlih cenj. tovarišic in tovarišev. — Predsednik.

= ŠMARSKO - ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bode zborovalo v soboto, dne 21. t. m. ob 10. uri v Rogatcu. Dnevni red: 1. Učna slika telovadbe (tov. Sekirnik). 2. Zapisnik. 3. Dopisi. 4. »Srbhrvaščina v slovenski osn. šoli« (ref. tov. Kukovčeva). 5. Slučajnosti.

Ob nakupu knjig za knjižnice, sezite po zalogi Učiteljske tiskarne!